

Anti-pestprotocol St.-Petrus

In verbinding – In vertrouwen – In actie
Gebaseerd op de No-Blame/Steungroep methode

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Wat is pesten?
3. Preventie: samen bouwen aan veiligheid
4. Aanpak bij pestgedrag: de Steungroep Methode
5. Vijf fasen van onze aanpak
6. De rol van ouders

1. Inleiding

Op basisschool St.-Petrus hechten we veel waarde aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen. Ieder kind moet zich veilig, gezien en gewaardeerd voelen. Daarom hanteren we heldere gedragsverwachtingen:

- Op onze school hoort iedereen erbij
- Op onze school houden we rekening met elkaar
- Op onze school gaan we netjes om met spullen
- Op onze school werken we serieus

Pesten staat haaks op deze uitgangspunten. We werken actief aan preventie en reageren doordacht op signalen van pestgedrag. Ons uitgangspunt: **samen in actie komen, zonder beschuldiging – met verantwoordelijkheid.**

2. Wat is (cyber)pesten?

Pesten is een herhaaldelijk, doelbewust gedrag waarbij iemand lichamelijk, verbaal of psychisch schade toebrengt. Er is meestal sprake van een machtsverschil tussen de pester en het slachtoffer.

Pesten stopt niet bij de schoolpoort. Online pesten, via sociale media, apps of games, is even schadelijk – en soms nog moeilijker te stoppen

Pesten is niet hetzelfde als plagen.

Plagen	Pesten
Gelijkwaardige relatie	Machtsverschil
Humoristisch en wederzijds	Kwetsend en eenzijdig
Wisselend	Gericht op één slachtoffer
Reageert op grenzen	Gaat juist over grenzen heen
Eenmalig	Herhaaldelijk

Twijfel je of iets pesten is? Dan nemen we het altijd serieus.

3. Preventie: samen bouwen aan veiligheid

3.1 Pedagogisch klimaat

Een veilig schoolklimaat creëren we bewust en actief. We investeren in:

- Een warme start in de Gouden Weken
- Heldere gedragsverwachtingen en groepsafspraken
- Sociaal leren via gesprekken, samenwerkingsopdrachten en kringgesprekken
- Extra aandacht voor alle kinderen via het werken in zorgniveaus
- Vertrouwenspersonen (Anita Schulting en Lisa van den Oetelaar)
- Anti-pestcoördinator (Lisa van den Oetelaar)

Cyberpesten:

- Tijdens lessen over mediawijsheid
- In gesprekken met leerlingen en ouders
- Via duidelijke afspraken over digitaal gedrag

3.2 Leerlingbetrokkenheid

- Leerlingen helpen mee bij het opstellen van groepsregels
- Via Breinhelden leren we kinderen hoe ze kunnen opkomen voor zichzelf én voor anderen
- We besteden aandacht aan verschillende rollen: slachtoffer, pester, helper en omstander
- De Leerlingenraad kan meedenken over veiligheid
- 2x per jaar worden sociaal-emotionele vragenlijsten afgenomen middels LIB (vanaf groep 5)
- Jaarlijks wordt de scholen op de kaart veiligheidslijst door leerlingen ingevuld (vanaf groep 6)

4. Aanpak bij pestgedrag: de Steungroep Methode

Wanneer pestgedrag wordt gesignaleerd, gebruiken wij de **No-Blame/Steungroep Methode**. Deze richt zich op herstel van veiligheid, zonder schuldvraag. We willen benadrukken dat dit protocol pas wordt ingezet als er binnen de eigen klas met de leerkracht al verschillende strategieën zijn geprobeerd om het pestgedrag te stoppen. Het is de **laatste stap** in onze aanpak, waarbij we de situatie zorgvuldig en doordacht aanpakken.

Kernprincipes:

- We geven **geen schuld**, maar vragen **verantwoordelijkheid**
- We richten ons op **oplossingen en herstel**, niet op straf
- We **betrekken de groep** bij het zoeken naar verbetering
- We benoemen **gedrag**, geen personen

5. Vijf fasen van onze aanpak

Fase 1: Signaleren

Een leerling, ouder of medewerker meldt pestgedrag. De leerkracht en/of intern begeleider (IB'er) observeert en brengt de situatie in kaart. We bespreken signalen met de anti-pestcoördinator (APC'er) en bepalen vervolgstappen.

Fase 2: Steungroep samenstellen

De leerkracht stelt samen met de APC'er een groep van 6–8 leerlingen samen:

- De gepeste leerling
- Eén of twee leerlingen die mogelijk pestgedrag vertonen
- Leerlingen die mogelijk steunend kunnen zijn (De gepeste leerling mag zelf kinderen aandragen die hij of zij vertrouwt.)
- Ouders van betreffende leerlingen worden geïnformeerd

Fase 3: Gesprek met de steungroep

De begeleider voert een gesprek **zonder** de gepeste leerling. In het gesprek:

- Wordt het probleem neutraal beschreven
- Wordt niemand beschuldigd
- Wordt gevraagd: *“Wat kunnen jullie doen om te zorgen dat [naam] zich weer veilig en prettig voelt op school?”*
- Ieder groepslid noemt een positieve actie
- Terugkoppeling aan de gepeste leerling

Sancties: Tijdens dit gesprek kunnen er, indien nodig, passende sancties besproken worden. Deze worden gezamenlijk vastgesteld en afgestemd op de situatie. Sancties worden alleen ingezet als de andere stappen niet het gewenste effect hebben gehad.

Fase 4: Uitvoering en begeleiding

De gemaakte afspraken, inclusief eventuele sancties, worden vastgelegd. De begeleider houdt contact met de gepeste leerling, en de groepsleerkracht observeert de klas extra goed. Er wordt na ongeveer een week geëvalueerd.

Fase 5: Evaluatiegesprek

Na 5–7 dagen spreekt de begeleider opnieuw met de steungroep.

- Wat is er veranderd?
- Wat heeft gewerkt?
- Wat kan beter?
Zo nodig wordt de aanpak aangepast of uitgebreid.
- Terugkoppeling aan de gepeste leerling

6. De rol van ouders

Voor ouders van het gepeste kind:

- Neem je kind serieus
- Bespreek het met de leerkracht of vertrouwenspersoon
- Geef vertrouwen: we pakken het samen aan

Voor ouders van het kind dat pest:

- Wees open voor signalen
- Werk mee aan herstel en begeleiding
- Voer regelmatig gesprekken met je kind en de school

Voor alle ouders:

- Moedig je kind aan om op te komen voor anderen
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Bespreek respectvol gedrag en groepsdruk